

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
MEDICAL CHAMBER OF SLOVENIA

Dunajska cesta 162, 1000 Ljubljana

✉ gp.zzs@zgs-mcs.si

📞 +386 (0) 1 30 72 100

014-128/2020-1

Ministrstvo za zdravje

Številka: 014-128/2020-1

Datum: 30. 11. 2020

ZADEVA: Okužba z virusom SARS-CoV-2 kot poškodba pri delu

Spoštovani,

Zdravniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) se je seznanila z dopisom št. 181-70/2020/1135 z dne 27. 11. 2020, v katerem je Ministrstvo za zdravje RS (v nadaljevanju: ministrstvo) zavzelo stališče, da okužba z virusom SARS-CoV-2 pri zdravstvenih delavcih in sodelavcih ne more biti obravnavana kot poškodba pri delu. V dopisu se sklicujete na 5. člen Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11), v skladu s katerim mora delodajalec zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu. Delodajalec mora tako izvajati ustrezne ukrepe, med drugim zagotoviti ustrezno organizacijo ter materialna sredstva. Ministrstvo nadalje zatrjuje, da ob ustrezni uporabi ustrezne varovalne opreme do okužbe z virusom SARS-CoV-2 ne more priti. Po mnenju ministrstva bi bila izjema možna zgolj v primeru varnostnih odklonov oziroma nezgode pri delu, na katere zaposlen nima vpliva (npr. poškodovanje osebne varovalne opreme s strani agresivnega pacienta oziroma uporabnika), čemur pa mora slediti vzročno posledična analiza in identifikacija vzrokov z namenom obvladovanja tveganj za varnost in zdravje pri delu.

Zbornica poudarja, da je zgoraj navedeno stališče ministrstva nepravilno in nezakonito. Ministrstvo samo priznava, da nima pristojnosti, da bi razlagalo predpise s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter predpise s področja varnosti pri delu. Navkljub navedenemu pa ministrstvo v nadaljevanju dopisa stori prav to, pri čimer pa je njegovo stališče v nasprotju z zakonom, stališči relevantnih deležnikov in ugotovitvami stroke.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) je v številnih dopisih in navodilih že pojasnil, da je v primeru okužbe z virusom SARS-CoV-2, do katere je prišlo na delovnem mestu, vzrok zavarovančeve začasne nezmožnosti za delo **poškodba pri delu v smislu 3. alineje 66. člena** Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZPIZ-2). Navedeni člen namreč jasno določa, da se za poškodbo pri delu šteje tudi **obolenje, ki je neposredna in**

izključna posledica nesrečnega naključja ali višje sile med opravljanjem dela oziroma dejavnosti, na podlagi katere je oboleli zavarovan.

Zbornica poudarja, da so navedeni pogoji očitno izpolnjeni v primeru okužbe z virusom SARS-CoV-2 med opravljanjem dela. Dejstvo je, da niti predpisana oziroma priporočena varovalna oprema ne nudi popolne zaščite pred virusom, česar se ministrstvo nedvomno zaveda tudi samo. Zaposleni na najbolj izpostavljenih oddelkih nedvomno tvegajo, da bodo prav oni žrtev nesrečnega naključja oziroma višje sile, ko jih niti ustrezna varovalna oprema ne bo zaščitila in se bodo okužili pri opravljanju svojega dela. Posledično pa je popolnoma nedopustno, da se jim je v takem primeru na podlagi napačnega stališča ministrstva odrekajo vse pravice, ki jim pripadajo, zlasti ustrezno nadomestilo za čas nezmožnosti za delo.

Ministrstvo se sklicuje na dolžnosti delodajalca, kot izhajajo iz predpisov, ki urejajo varnost in zdravje pri delu. Pri tem posredno nakazuje, da v primeru, da delodajalec izpolni predmetne obveznosti, ni mogoče zatrjevati poškodb pri delu oziroma ta ni mogoča. Navedeno stališče kaže na popolno napačno interpretacijo področnih predpisov s strani ministrstva, ki tudi samo sicer navaja, da za njihovo razlago ni pristojno. ZPIZ-2 določa, da gre za poškodbo pri delu, če se realizira nesrečno naključje ali višja sila. Iz navedenega nedvomno izhaja, da je realizacija tega tveganja izven sfere obvladovanja s strani delodajalca ali delavca. *A priori* zavračanje možnosti, da je do okužbe z virusom SARS-CoV-2 prišlo pri delu, z argumentom, da je delodajalec spoštoval predpise s področja varnosti in zdravja pri delu, je tako absurdno in nepravilno. Zbornica pojasnjuje, da je morebitna kršitev predpisov, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, s strani delodajalca, lahko relevantna zgolj z vidika odškodninske odgovornosti delodajalca oziroma možnosti ZZS, da od delodajalca zahteva povračilo stroškov, ki so nastali zaradi poškodbe pri delu (stroške nadomestila plače, zdravstvenih storitev itd.). Navedeno pa nikakor ne more vplivati na samo dejstvo, da je prišlo do poškodbe pri delu, in na pravice, ki delavcem pripadajo iz obveznega zavarovanja.

Zbornica poziva ministrstvo, da nemudoma spremeni stališče, ki ga je zavzelo v dopisu. Ministrstvo je dolžno nemudoma obvestiti vse relevantne deležnike oziroma javnost, da je potrebno okužbo z virusom SARS-CoV-2 pri zdravstvenih delavcih in sodelavcih (zlasti tistih na najbolj izpostavljenih deloviščih) obravnavati kot poškodba pri delu. Zgolj na ta način se bo lahko v najkrajšem možnem času zamejilo škodljive posledice in nedopustne prakse delodajalcev, ki bi morebiti sledili nepravilnemu stališču ministrstva.

Pri tem zbornica tudi izpostavlja, da je popolnoma neprimerno, da ministrstvo zbornice ni vključilo med naslovnike svojega prvotnega dopisa, saj gre za vprašanje, ki neposredno zadeva veliko število njenih članov in nedvomno sodi v področje delovanja zbornice.

Prosimo, da se pri odgovoru na naš dopis sklicujete na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

dr. Zdenka Čebašek-Travnik, dr. med.
Predsednica

Vročiti:
Ministrstvo za zdravje, gp.mz@gov.si